

Tillstånd och upplysning

Sveriges Frö- och oljeväxtodlare (SFO)
Box 96
230 53 Alnarp

**Beslut angående ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet
för Mospilan SG (reg nr 4739)**

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar del av ansökan om dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlet Mospilan SG (reg nr 4739).

Den del som beviljas omfattar användning mot larver av klöverspetsvivel i utsädesproduktion av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver. Tillståndet gäller under följande tidsperiod:

Gäller från och med	1 maj 2021
Gäller till och med	28 augusti 2021

Specificerade användningsvillkor för Mospilan SG (reg nr 4739) framgår av beslutsbilagan.

Kemikalieinspektionen avslår den del av ansökan som gäller mot vuxna individer av klöverspetsvivel i utsädesproduktion av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver.

2 Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens för nedanstående ändamål den 23 februari 2021.

Sökande	Sveriges Frö- och oljeväxtodlare (SFO) Box 96 230 53 Alnarp
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Mospilan SG (reg nr 4739)
Produktens registreringsnummer	4739
Verksamma ämnen	Acetamiprid
Funktion	Insekticid
Sökt användningsområde	Mot klöverspetsvivel i utsädesproduktion av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver.

2.1 Ni har uppgett följande skäl till ansökan om dispens

2.1.1 *Er beskrivning av faran*

Både larven och den fullvuxna individen av klöverspetsvivel gör skada på klöverfrögröda. De fullvuxna individerna gnager på bladen, medan larverna gör störst skada genom gnag på blommans huvudaxel d.v.s. larverna äter upp fröanlagen. Vitklöver behöver alltid behandlas mot klöverspetsvivel.

De ekonomiska följderna av utebliven bekämpning ges enklast vid en jämförelse mellan konventionell och ekologisk odling av nämnda klöverslag. En jämförande studie för åren 2011-2014, mellan ekologiska och konventionella odlingar visar, att antalet frö/blomhuvuden är betydligt lägre i ekologiskt odlad vitklöver än i konventionellt odlad vitklöver. Antalet frö/blomhuvuden tillsammans med tusenkornvikt är en av de viktigaste egenskaperna för avkastningen. Enligt studien skulle den ekologiska odlingen avkasta ungefär 35% mindre än konventionell odling, sett till antal frö/blomhuvuden.

Scenariot 35% mindre avkastning i konventionellt odlad vitklöver minskar odlingsintäkten med det beräknade värdet 4872 kr/ha. Ni beräknar täckningsbidraget för konventionellt odlad vitklöver till 3813 kr/ha. En minskning av täckningsbidraget med 4872 kr/ha innebär att odlarna går med ett nettominus på 1059 kr/ha.

2.1.2 *Produktens verkningsätt*

Mospilan SG är systemisk och tas snabbt upp av behandlade plantdelar och transporteras till tillväxtpunkterna där vuxna insekter och larver av klöverspetsvivel sitter. Den verksamma beståndsdelen acetamiprid påverkar insekternas centrala nervsystem. Insekterna får i sig acetamiprid framför allt när de äter på växten, men substansen har även kontaktverkande effekt. Ni har skickat in resultat som visar att effekten av Mospilan SG är hög både mot vuxna individer och larver¹.

2.1.3 *Beskrivning av alternativ*

Mavrik är godkänd, genom ett utökat produktgodkännande, för mindre användningsområde, för användning i klöverfröodlingar mot insekter. Mavrik innehåller det verksamma ämnet tau-fluvalinat (en pyretroid) som är kontaktverkande, vilket innebär att insekten som ska bekämpas måste träffas av medlet för att medlet ska ha effekt.

Ni har skickat in resultat från studier¹ som visar att Mavrik är effektiv mot vuxna individer av klöverspetsvivel men inte mot larver av klöverspetsvivel.

2.2 Tidigare dispenser samt strategier för att komma bort från behovet av dispens

Det är första gången som ansökan om dispens för Mospilan SG lämnats in.

Det verksamma ämnet acetamiprid är godkänt till och med 2033-02-28 och förnyelsen av produktgodkännandet för Mospilan SG är under utvärdering. Om produkten får förnyat produktgodkännande planerar ni att ansöka om ett utvidgat

---

¹ Maj Rundlöf vid Lunds universitet, publicerade i Journal of Economic Entomology, 105(5):1620-1628 2012.

produktgodkännande för mindre användningsområde i syfte att komma bort från behovet av dispens.

3 Skäl

3.1 Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009². Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärras på något annat rimligt sätt. Detta framgår av artikel 53 i förordningen.

3.2 Kemikalieinspektionens bedömning

Kemikalieinspektionen bedömer att det för användning av Mospilan SG mot larver av klöverspetsvivel i utsädesproduktion av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver finns en fara som inte kan avvärras på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

Kemikalieinspektionen bedömer att det för användning av Mospilan SG mot vuxna individer av klöverspetsvivel i utsädesproduktion av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver finns en fara men att faran kan avvärras genom att använda Mavrik, och att det inte rör sig om ett särskilt fall.

3.2.1 *Kemikalieinspektionens bedömning av faran*

Kemikalieinspektionen gör bedömningen att både larver och vuxen individ av klöverspetsvivel utgör en fara för klöverfröodlingen i och med att klöverspetsviveln skadar grödan och därmed ger stora skördeförluster.

3.2.2 *Kemikalieinspektionens bedömning av alternativen*

Mavrik är godkänd för bekämpning av klöverspetsvivel i odlingar av klöver för utsädesproduktion. Enligt det underlag som ni har gett in har Mavrik effekt på vuxna individer av klöverspetsvivel, men inte på larver av klöverspetsviveln. Ni framför att det inte finns några andra alternativ för att bekämpa larver av klöverspetsvivel.

Kemikalieinspektionen bedömer, mot den bakgrunden, att det är visat att det inte finns några rimliga alternativ till Mospilan SG för att hantera den förestående faran som larverna utgör. Däremot fungerar Mavrik som alternativ för vuxna individer varför ansökan ska avslås i den delen.

---

² EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

3.2.3 *Kemikalieinspektionens bedömning av särskilt fall*

Dispens får endast beviljas om det rör sig om särskilt fall. Det är första gången ni ansöker om dispens för Mospilan SG mot klöverspetsvivel i odlingar av alsikeklöver, rödklöver och vitklöver för utsädesproduktion.

Särskilt fall kan anses föreligga när en fara föreligger utan att den kan avvärras med andra medel och/eller metoder. Det finns inga medel eller metoder att avvärra fara från larver av klöverspetsvivel i nämnda odlingar. Ni har uppgett att ni har för avsikt att lämna in en ansökan om UPMA, när den inlämnade ansökan för Mospilan SG avgjorts. Mot bakgrund av ovanstående kan särskilt fall anses föreligga vad gäller larver av klöverspetsvivel.

3.2.4 *Motivering av villkor för Mospilan SG*

Bedömningen av tillämpliga villkor för användning baseras på utvärderingen av nuvarande godkända användningarna av Mospilan SG. För godkända användningar i jämförbara grödor och förhållanden bedömdes att användningen av växtskyddsmedlet kan medföra risk för vattenlevande organismer samt insekter som kan exponeras utanför fältet. Denna bedömning gäller även för den ansökte användningen i dispensen. Vi beslutar därför att användningen är förenad med villkor om ett anpassat skyddsavstånd till omgivande miljö. Avståndet bestäms genom avläsning i kolumnen "särskild hänsyn" i Säkert växtskydds "Hjälpredda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom". Villkoret om anpassade skyddsavstånd är till för att skydda vattenlevande organismer och insekter utanför fältet.

Bedömningen av tillämpliga villkor för användning baseras på utvärderingen av nuvarande godkända användningarna av Mospilan SG. För godkända användningar i jämförbara grödor och förhållanden bedömdes att användningen av växtskyddsmedlet kan medföra risk för den som använder och hanterar produkten, därför ska skyddshandskar användas vid hantering av produkten samt vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med sprutvätska.

3.3 **Slutsats**

Kemikalieinspektionen bedömer att ni för användning av Mospilan SG mot larver av klöverspetsvivel har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda. Vi bifaller därför ansökan om dispens för Mospilan SG mot larver av klöverspetsvivel.

Kemikalieinspektionen bedömer att ni för användning av Mospilan SG mot vuxna individer av klöverspetsvivel inte har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda. Vi avslår därför den del av ansökan som avser användning mot vuxna individer av klöverspetsvivel.

4 **Upplysningar**

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses. Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte

dispensförfarandet användas för att lösa problemet. Det är därför viktigt att ni utformar en strategi för att undvika fortsatt behov av dispens eller tar fram andra bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Vid upprepad ansökan om dispens ska ni visa vilka åtgärder som ni vidtagit för att undvika behov av ytterligare dispens.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Bilaga - Villkor för användning av Mospilan SG.